

Hazret-i Hızır velî midir, nebî midir?

Murat Bey: “Hazret-i Hızır veli midir, nebi midir? Hızır hakkında bilgi verir misiniz?”

HZ. NUH’UN TORUNLARINDAN

Hızır, sözlükte yeşillik demektir. Hızır’a, oturduğu yeri yeşillendirdiği için Hızır namı verildiği söylenir. Peygamber Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: “Hızır, otsuz, kuru ve çorak bir yere otururdu da o otsuz ve çorak yer yeşillenerek peşi sıra dalgalanırdı.”¹

Hazret-i Hızır (as) âlimlerin çoğunluğuna göre nebidir. Kur’ân’da Kehf sûresinde geçen kıssasına bakınca Peygamber olduğu yolundaki rivayetlerin daha güçlü olduğu anlaşılır. Hazret-i Mûsâ (as) ve Hazret-i Zülkarneyn (as) ile görüştüğü rivayet edilir.

Rivayete göre Hazret-i Zülkarneyn’in (as) öncü askerî kuvvetinin kumandanı idi. Allah’ın izniyle denizlere, deryalara hâkim idi, denizde kalanların yardımcısı idi ve denizde ölenlerin namazını kıldırırdı. Keza Hazret-i İlyas’ın da (as) Hazret-i Hızır’ın (as) kardeşi olduğu, karalarda vazifeli bulunduğu, ıssız çöllerde kalıp ölenleri yıkayıp namazını kıldığı, her sene hac vaktinde Hazret-i Hızır (as) ile Mekke-i Mükەرreme’de buluştukları, haccettikleri ve bazı kimselere gözüksükleri rivayet olunur.

Taberî’de Hazret-i Hızır’ın (as) Hazret-i Nuh’un (as) torunlarından olduğu, Hazret-i Nuh (as) zamanını gördüğü, Hazret-i Nuh (as) ile görüştüğü ve gemide Hazret-i Nuh (as) ile beraber bulunduğu da kaydedilir.

NUH’UN (AS) DUASINA MAZHAR OLDU

Nakledilir ki, Hazret-i Nuh (as) Hindistan’da, “Serendib’e gidip Âdem ile Havva’nın naaşlarını kim getirir? Ben ona ömrü uzun olsun diye dua edeyim?” demişti. Hazret-i Hızır (as) ayağa kalktı ve:

“Yâ Nebiyyallah! Eğer izniniz olursa ben gidip getireyim!” dedi.

Nuh Aleyhisselâm ona izin verdi. Hazret-i Hızır (as) Serendib adasına gitti ve Hazret-i Âdem ile Hazret-i Havvâ’nın naaşlarını alıp getirdi. Hazret-i Nuh (as) da Hazret-i Hızır’ın (as) ömrünün uzun olması için dua buyurdu. Cenab-ı Hak Nuh

Aleyhisselâm'ın duası bereketi ile Hazret-i Hızır'ın ömrünü uzun kıldı.²

Kur'ân'da Hazret-i İlyâs'ın (as) peygamberlerden olduğu açıkça belirtilmiştir.³ Fakat Hazret-i Hızır'ın (as) makamı hakkında açıklık yoktur. Hazret-i Hızır'ın (as) her peygamber ile görüşüp görüşmediği de bilinmiyor.

Keşif sahibi ulema Hazret-i Hızır'ın hayatta olduğundan şüphe etmezler. Ömer ibn-i Abdülaziz'in (ra), İbrâhim bin Ethem'in (ks), Bişr-i Hafî'nin (ks), Maruf-u Kerhî'nin (ks), Cüneyd-i Bağdâdî'nin (ks), İbrâhîm Havvâs'ın (ks) Hazret-i Hızır (as) ile görüştükleri rivayet olunmuştur. Muhyiddin-i Arabî Fütuhât-ı Mekkiye adlı eserinde Hazret-i Hızır'ın hayatı hakkında bazı hikâyelere yer verir. Kâmus Tercümesi'nde Hazret-i Hızır'ın (as) alâmet-i farikası olarak şehâdet parmağı ile orta parmağının beraber ve bitişik olduğu kaydedilir.⁴

HAZRET-İ HIZIR'IN HAYAT MERTEBESİ

Bedüzzaman Hazretleri de Hazret-i Hızır'ın (as) hayatta olduğunu, fakat ikinci hayat mertebesinde bulunduğundan bir kısım ulemanın onun hayatından şüphe ettiklerini kaydediyor. Bedüzzaman, Hızır ile İlyas Aleyhimesseleâmın yer yüzünde yaşadıkları halde, bize göre serbest olduklarını, isterlerse yiyip içtiklerini, fakat bizim gibi mecbur olmadıklarını, keşif ehli evliyanın Hazret-i Hızır'la (as) maceraları bulunduğunu, belli bir makama gelen bir velinin Hazret-i Hızır (as) ile görüşüğünü ve Hazret-i Hızır'dan ders aldığını kaydeder.⁵

Bedüzzaman Hazretlerinin Hazret-i Hızır ile Hazret-i İlyas için "Aleyhimesseleâm" ifadesini kullanması ve Kur'ân'da Hazret-i İlyas'ın (as) Peygamber olduğunun belirtilmesi, Hazret-i Hızır'ın da (as) peygamber olduğu görüşünü güçlendiriyor.

En azından bizim onu Peygamber bilmemizde bir sakınca olmadığı anlaşıyor.

Yukarıdaki rivayetlerin bir kısmının sıhhatini tartışanlar olabilir. Fakat Allah'ın (cc) Hazret-i Hızır'a (as) güç, kudret ve hayat bahsettiği, Hayy ismine mazhar kıldığı ve Allah'ın izniyle mustarip kulların elinden ihtiyaç anında tuttuğu şüphe götürmez.

Dipnotlar:

- 1- Buhârî, 9/1389.
- 2- Taberî Târihi, 1/407.
- 3- Sâffât Sûresi: 123.
- 4- Tecrid-i Sarih Terc., 9/145.
- 5- Bedüzzaman, Mektûbât, s.11,12.